

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **Pankrácká společnost, z. s.**, IČO: 266 66 154
se sídlem Hudečkova 1097/12, Praha 4
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Černohousem
se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

o návrhu žalobce ze dne 21. 3. 2022 na přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2022, č.j. MHMP 46820/2022

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto usnesení (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a současně částečně změněno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4, odboru životního prostředí a dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 9. 2021, č.j. P4/362395/21/OŽPAD/HNL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žadateli - hlavnímu městu Praha – povoleno pokácet celkem 24 stromů a 2 182 m² zapojeného porostu, rostoucích na pozemku parc. č. 879/33 v katastrálním území Krč, a to z důvodu jejich kolize se stavebním záměrem nazvaným „Výstavba trasy I.D metra v Praze – úsek Pankrác – Depo Písnice, stavebně technologický celek“.
2. Žalobce v žalobě navrhl, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek. Uvedl, že výkonem napadeného rozhodnutí dojde ke zmaření soudního přezkumu, protože pokácené stromy a keře již neobživnou, po dobu stavby nebudou chránit obyvatele před hlukem, prašností a nebudou pohlcovat emise. Případné náhradní výsadby nebudou ještě po mnoho let plnit stejné ekologické funkce jako současné dřeviny, protože bude trvat desítky let, než dorostou jejich velikosti. Pokud by soud následně žalobě vyhověl a mezitím byly stromy pokáceny, nejednalo by se již o poskytnutí soudní ochrany, ale o čistě formální vítězství bez reálného obsahu. Veškeré snahy žalobce by byly zmařeny, protože jediná ochrana před emisemi z dopravy a zejména ze staveništní činnosti by nenávratně zanikla. Stromy s obdobnou kvalitou potřebují ke svému růstu desítky let a dobré prostorové a klimatické podmínky. V sousedství pozemku parc. č. 879/33 však není možné obdobné dřeviny vysázet z důvodu záboru veškerých ploch zeleně pro účely zřízení staveniště. Realizaci náhradní výsadby přitom uložilo napadené rozhodnutí až ve vazbě na kolaudaci stavby, čímž se i teoretická postupná kompenzace ztráty všech společenských funkcí dřevin odsouvá o celou dekádu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová

3. Dle žalobce by měl být odkladný účinek přiznán také s ohledem na čl. 9 odst. 4 Aarhuské úmluvy, podle něhož musí být žalobcům z řad dotčené veřejnosti vyhověno k jejich návrhům na přiznání odkladného účinku správní žaloby tak, aby nemohlo docházet k situacím, kdy v době rozhodování o správní žalobě již byl povolený záměr nevratně realizován, neboť poskytovaná soudní ochrana by pak nebyla včasná a spravedlivá. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2007, č.j. 5 As 53/2006 – 46 a ze dne 29. 8. 2007, č.j. 1 As 13/2007 – 63 a také na usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 5. 2015, sp. zn. II. ÚS 3831/14 a zopakoval, že s ohledem na reálné lhůty vydání rozsudků správních soudů existuje právo na soudní přezkum povolení kácení dřevin rostoucích mimo les de facto pouze v případech přiznání odkladného účinku. Konstatoval, že výkon nebo právní následky napadeného rozhodnutí by pro jím hájené zájmy znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Odkladný účinek nejenže není v rozporu s veřejným zájmem, ale je z hlediska několika veřejných zájmů žádoucí.
4. Žalobce dále odkázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2019, č.j. 11 A 100/2019 – 68, v němž soud žalobě žalobce Praha 2 žije z.s., v obdobné věci odkladný účinek přiznal. V nyní projednávané věci dle žalobce nehrozí ani pozastavení stavby, neboť výstavba metra D může probíhat a již probíhá v jeho jiných částech. Stavba metra je tak rozsáhlá, že přiznání odkladného účinku žalobě proti kácení na jednom pozemku nemůže výstavbu metra časově nijak ohrozit.
5. Na straně žalobce jakožto spolku hájícího zájmy rezidentů, pro něž je přítomnost funkční stromové zeleně klíčovým předpokladem kvality bydlení, je vykácení zeleně spojeno se zásadní nemajetkovou újmu. Pro obyvatele domu Kovařovicova se jedná nejen o značnou nemajetkovou, ale také majetkovou újmu, protože kvůli hrozbě znehodnocení po dobu 13 let výstavby a nepřítomnosti jakékoliv zeleně čelí ztížené obyvatelnosti svého jediného majetku, který je jejich domovem. Újma na straně osob, jejichž práva a zájmy na zachování příznivého životního prostředí žalobce jako jediný správními orgány akceptovaný účastník řízení převzal, je zásadní a fatální. Naproti tomu žalovaný nemůže z podstaty věci přiznáním odkladného účinku utrpět jakoukoliv újmu. Na důkaz dotčení zájmů obyvatel domu Kovařovicova žalobce připojil několik jejich výpovědí.
6. Dle žalobce přiznáním odkladného účinku žalobě nevznikne žádná újma ani stavebníkovi, protože stavba metra D je velmi rozsáhlá a stavebník může provádět stavbu mnoha jiných stavebních objektů (již nyní provádí ražbu tunelů, nyní nazývanou geologický průzkum). Nepotřebuje provádět stavbu právě na předmětném pozemku a přiznáním odkladného účinku tak nedojde k žádnému zpoždění výstavby metra D. Stavebník ani reálně nepotřebuje pro výstavbu předmětné dřeviny vykácet, což dokládá i jednání, které proběhlo mezi ním a obyvateli domu Kovařovicova, v jehož rámci stavebník představil řešení, ve kterém byla podstatně zmenšena plocha staveniště, což umožnilo podstatnou redukci potřeby kácení. Z uvedeného návrhu řešení je zjevné, že stavebník může stavbu zorganizovat bez toho, že by bylo nutno provést rozsáhlé kácení. Přiznání odkladného účinku žalobě tak nezpůsobí stavebníkovi žádnou újmu.
7. Závěrem žalobce uvedl, že s ohledem na skutečnost, že výstavba metra D není závislá na projednávaném kácení (je možná i bez něj), není přiznání odkladného účinku žalobě v rozporu s jiným veřejným zájmem. Přiznání odkladného účinku naopak prospěje veřejnému zájmu na ochraně dřevin a na ochraně zdraví obyvatel (nevykáčená zeleň bude dál působit jako izolační zeleň a bude zlepšovat mikroklima). Přiznání odkladného účinku je vedle toho fakticky nutnou podmínkou pro zajištění účinnosti soudní ochrany.
8. Žalovaný ve vyjádření k návrhu žalobce uvedl, že kácení předmětných dřevin bylo řádně povoleno. Důvodem povolení jejich kácení je výstavba nové trasy metra D, v daném místě pak rovněž stanice nazvané „Olbrachtova“. Jedná se o dopravně prospěšnou stavbu mimořádné důležitosti, která ve svém spádovém území výrazně uleví povrchové dopravě, což bude mít

pozitivní vliv na stav životního prostředí v Praze. Kácení navíc bude náležitě kompenzováno v rozhodnutí uloženou náhradní výsadbou. S odkazem na § 73 odst. 2 s.ř.s. pak žalovaný uvedl, že přiznáním odkladného účinku by mohla vzniknout újma nikoliv žalovanému, ale hlavnímu městu Praze, které bylo žadatelem v předmětném správním řízení. Hlavnímu městu Praze by tedy mohla vzniknout újma z důvodu pozastavení stavby. Tuto újmu však není žalovaný schopen ani oprávněn vyjádřit. Ztotožnil se však s názorem správního orgánu I. stupně, že stavba trasy metra D má pro obyvatele hlavního města Prahy zásadní význam a svědčí jí silný veřejný zájem, který může být důvodem pro povolení kácení dřevin.

9. Hlavní město Praha, které žalobce označil jako jemu známou osobu zúčastněnou na řízení, v soudem stanovené lhůtě práva osoby zúčastněné na řízení neuplatnilo a k návrhu na přiznání odkladného účinku se nevyjádřilo.
10. Po soudem stanovené lhůtě uplatnil práva osoby zúčastněné na řízení Dopravní podnik hlavního města Prahy, akciová společnost (dále jen „Dopravní podnik hlavního města Prahy“). Ten ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že předmětné dřeviny již byly pokáceny, a ani případné přiznání odkladného účinku tak nemůže předejít tvrzené újmě. Tuto skutečnost Dopravní podnik hlavního města Prahy prokazoval několika fotografiemi. Dále označil jako přílohu svého podání předávací protokoly, které však soudu doručeny nebyly. Ve vyjádření dále tvrdil, že návrh na přiznání odkladného účinku nesplňuje náležitosti § 72 odst. 2 s.ř.s., protože není patrné, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce dovozuje hrozbu závažné újmy. Uvedl, že stavebník nemůže provádět stavbu metra bez zřízení staveniště. Stavební povolení pro stavby zařízení staveniště jsou pouze nezbytnými sekundárními povoleními technického zázemí pro potřeby provádění technického záměru. V posuzovaném případě existuje hrubý nepoměr mezi újmou žalobce a hrozící újmou Dopravního podniku hlavního města Prahy a stavebníka, když přiznáním odkladného účinku by bylo zmařeno zahájení výstavby veřejně prospěšné stavby, která je vázána na konkrétní časový harmonogram a finanční plnění. Vzhledem k tomu, že kácení již bylo realizováno, nemůže žalobce nepřiznáním odkladného účinku utrpět žádnou újmu. Žalobce také nijak nezohledňuje újmu hrozící stavebníkovi a veřejnému zájmu na budování klíčové dopravní stavby ve městě. Nepohoda bydlení obyvatel bude vždy jen dočasná po dobu provádění stavby. Záměr kácení dřevin vyvolaný výstavbou metra je v souladu s veřejným zájmem z důvodu jeho souladu s územně plánovací dokumentací a jako takový přispívá k rozvoji Prahy.
11. Podle § 73 odst. 2 s.ř.s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
12. Z citovaného zákonného ustanovení plyne, že odkladný účinek může být žalobě přiznán při splnění dvou základních podmínek: a) navrhovatel odkladného účinku hrozí v přímé příčinné souvislosti s účinky napadeného rozhodnutí újmu, která je ve sféře navrhovatele nepoměrně větší než újma, jež přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám a b) přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem. Obě podmínky musí být splněny kumulativně, což znamená, že nenaplnění jedné z nich bez dalšího vylučuje, aby soud návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověl.
13. Povinnost tvrdit vznik potencionální újmy, jakož i povinnost osvědčit (prokázat) skutečnosti tvrzené v návrhu tíží navrhovatele odkladného účinku (žalobce). Naproti tomu zákon soudu neukládá, aby z úřední povinnosti zjišťoval splnění podmínek vymezených v § 73 odst. 2 s.ř.s. Řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku je tedy charakterizováno přísnou dispoziční zásadou, což znamená, že soud je při posuzování důvodnosti návrhu oprávněn vycházet pouze z důvodů, které účastník uvede ve svém návrhu. Navrhovatel (žalobce) tak musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného

účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2012, č.j. 8 As 65/2011-74, usnesení ze dne 20.9.2012, č.j. 8 Afs 40/2012–56, či usnesení ze dne 21.5.2014, č.j. 6 Afs 73/2014-56).

14. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2003, č. j. 7 A 115/2002 - 67, č. 760/2006 Sb. NSS, či ze dne 23. 3. 2015, č. j. 4 Afs 35/2015 – 71). Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Přiznání odkladného účinku žalobě se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem; jeho smyslem není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu.
15. V posuzované věci žalobce návrh na přiznání odkladného účinku žalobě odůvodnil tím, že výkonem napadeného rozhodnutí dojde ke zmaření jeho soudního přezkumu, protože pokácené stromy a keře již neobživnou, přičemž náhradní výsadbě bude trvat mnoho let, než bude schopna plnit jejich funkci.
16. Žalobce je sdružením, jehož cílem je činnosti je ochrana životního prostředí, a je proto nutno respektovat jeho zájem na tom, aby docházelo k minimálním škodám a újmě na životním prostředí. Soud posoudil důvody uváděné žalobcem a jeho tvrzení považoval za dostatečná k tomu, aby se návrhem mohl zabývat věcně. Vzal v úvahu zejména skutečnost, že má dojít k pokácení zdravých stromů v zastavěné části obce. Pokácení vzrostlých stromů znamená nevratný stav, neboť nelze předpokládat, že by investor poté, kdy by došlo k pokácení předmětných stromů, na tomtéž místě vysázel stromy obdobného vzrůstu. Samotné pozastavení stavby, kterým argumentoval žalovaný, nelze považovat za větší újmu než definitivní a nevratné pokácení stromů. Přiznání odkladného účinku není ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Byť lze chápat snahu stavebníka provést stavbu v co nejkratší možné době, případné pozastavení stavby neznamená, že k její realizaci nedojde. Jestliže stavební povolení bylo vázáno na další úkon správních orgánů, konkrétně na vydání povolení ke kácení stromů, nemohl stavebník spoléhat na to, že toto povolení bude vydáno tak, aby časově zapadalo do jeho harmonogramu. Ostatně nelze přehlédnout ani to, že samotné řízení o povolení kácení stromů trvalo více než dva roky.
17. S přihlédnutím k tomu, že výkon napadeného rozhodnutí by znamenal nevratný stav, soud dospěl k závěru, že intenzita hrozícího zásahu do práv žalobce odůvodňuje přiznání odkladného účinku žalobě. Přiznání odkladného účinku dle náhledu soudu není ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Byť lze chápat snahu o co nejrychlejší výstavbu metra na trase D, je třeba zohlednit, že odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí a s tím související pozastavení stavby (nedojde-li k přesunu staveniště na jiné místo) neznamená, že k realizaci stavby nedojde později. Stavba bude případně pozastavena v jediném úseku. Zároveň je nutno akcentovat veřejný zájem na efektivní ochraně veřejných subjektivních práv žalobce v rozsahu a způsobem stanoveným soudním řádem správním, tedy zájem na takové ochraně, která nebude jen teoretickým a formálním „zadostiučiním“ spočívajícím v prosté konstataci soudem případně zjištěné nezákonnosti napadeného rozhodnutí, aniž by bylo následně možné fakticky ovlivnit původně existující stav zeleně v předmětné lokalitě.
18. Soud tedy z výše uvedených důvodů dospěl k závěru o splnění podmínek vyžadovaných zákonem pro přiznání odkladného účinku žalobě, a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.
19. Dopravní podnik hlavního města Prahy sice ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku tvrdil, že již došlo k pokácení předmětných dřevin, k doložení tohoto tvrzení však soudu

zaslal pouze dvě fotografie, z nichž nebylo dostatečně zřejmé místo jejich pořízení, ani to, zda již došlo k pokácení všech v rozhodnutí určených dřevin. Zároveň nebyl soudu ani přes výzvu doložen „Protokol o dokončení a předání díla v podobě kácení dřevin ze dne 4. 4. 2022“ zmiňovaný Dopravním podnikem hlavního města Prahy v jeho vyjádření. Nebylo tedy osvědčeno, že již skutečně došlo k pokácení všech dřevin určených napadeným rozhodnutím k pokácení.

20. Nad rámec shora uvedeného soud podotýká, že si je vědom toho, že pokud do doby vydání tohoto usnesení opravdu došlo k pokácení veškerých dřevin označených v napadeném rozhodnutí, nebude mít výrok tohoto usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě reálný dopad do práv účastníků řízení či Dopravního podniku hlavního města Prahy. Jinak řečeno, bylo-li napadené rozhodnutí skutečně vykonáno a předmětné dřeviny pokáceny, nelze již těmto jeho účinkům rozhodnutím soudu zabránit.
21. Závěrem soud uvádí, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě žádným způsobem nepředjímá rozhodnutí ve věci samé. Žalovanému nic nebrání, aby případně soudu sdělil a doložil důvody, pro které má za to, že jsou dány důvody pro přednostní projednání posuzované věci ve smyslu § 56 odst. 1 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s.ř.s.].

Praha 20. dubna 2022

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu